

ЎЗБЕКИСТОН ХОТИН-ҚИЗЛАРИГА БАЙРАМ ТАБРИГИ

Муҳтарама онахонлар!

Мунис опа-сингиллар, лобар қизларим!

Гўзал юртимизга барчамиз орзиқиб қут-
айин кўклар нафаси кириб келаётган мана шу
ёруғ кунларда сиз, азизларимни, сизлар ор-
қали бутун Ўзбекистон хотин-қизларини 8 март
байрами билан чин қалбимдан муборакбод
этишдан бахтиёрман.

Баҳор тобора кучга кириб, табиат уйғониб
бораётган шу қутлуғ айёмда сизларнинг азиз
ва қадрдон юзларингиз, кўзларингизга боқиб,
самимий туйғу ва тилакларимизни изҳор этар
эканмиз, биз баҳор ва аёл сўзларининг нақа-
дар уйғун ва ҳамоҳанг эканини янада чуқур ан-
лаймиз. Аёл зоти чиндан ҳам ўз тимсолида
гўзаллик ва нафосат, эзгулик ва фидоийлик
каби олижаноб инсоний фазилатларни мужас-
сам этганига яна ва яна бир бор ишонч ҳосил
қиламиз.

Дарҳақиқат, биз ҳаётимиз мазмуни бўлган
севги ва садоқат, меҳр-муҳаббат, назокат ва
латофат каби энг нозик, сирли туйғуларни
Яратганимизнинг беқиёс мўъжизаси бўлмиш
аёл зотисиз асло тасаввур этолмаймиз.

Аёл деганда, кўз ўнгимизда аввало оқ сут
бериб, барчамизни ўз бағрида асраб-авайлаб
вояга етказадиган, бутун ҳаётини фарзандига
бахшида этадиган дунёдаги энг муқаддас
зот – Она сиймоси намён бўлади.

Меҳрибон ва мушфиқ оналаримизнинг ана
шундай буюк хизматини сўз мулкининг султо-
ни, улуг мутафаккир бобомиз Алишер Навоий-
нинг "Жисми қил садқа ано бошига" деган
ҳукматли сўзларидан ўтказиб ифода этишнинг
ўзи қийин, деб ўйлайман.

Шу маънода, асрлар мобайнида ер юзида
ҳаёт давомийлигини таъминлаб келаётган азиз
ва муқаррам Она сиймоси, аёл зоти олдида
бош эгиб таъзим қилиш барчамиз учун ҳам
қарз, ҳам фарздор, десак, ҳар томонлама тўғри
бўлади.

Қадрли опа-сингиллар!

Бугунги кунда ҳаётимизнинг қайси соҳа ва
йўналишини олмайлик – бу давлат ва жамият
қурилиши ёки ишлаб чиқариш тармоқлари
бўладими, фермерлик ва тадбиркорлик, тиб-
биёт, таълим-тарбия, фан ва маданият, санъ-
ат бўладими – уларнинг ривож ва самараси-
ни оширишда, юртимизда ҳеч қимдан кам
бўлмайдиган демократик давлат ва фуқаролик
жамияти барпо этишда, халқаро майдонда дав-
латимизнинг обрў-эътиборини юксалтириш-
да опа-сингилларимизнинг катта ҳисса қўша-
ётгани ҳақида кўп гапириш мумкин.

Хусусан, аёлларимизнинг сиёсий-ижтимо-
ий ҳаётдаги ўрни ва таъсири ортиб бораётга-
нини давлат ҳокимиятининг барча бўғиндаги
вакиллик органларида 1131 нафар хотин-қиз,
жумладан, Олий Мажлисимиз таркибида 48
нафар сенатор ва депутат фаолият кўрсатаёт-
гани, қарийб 332 минг аёл сиёсий партиялар-
нинг аъзоси сифатида ўз салоҳиятини намён
қилаётгани, фуқаролик жамиятининг таянчи
бўлган нодавлат нотижорат ташкилотларда
уларнинг фаол иштирок этаётганида кўриш,
кузатиш қийин эмас.

Мамлакатимизда мустақиллик йилларида
хотин-қизларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаат-
ларини таъминлаш, уларнинг қобилияти ва ис-
теъдодини рўёбга чиқариш, оила, оналик ва
болаликни ҳимоя қилиш бўйича амалга ошир-
ган улкан ишларимиз ҳақида албатта қўллаб
мисолларни олиб келиш мумкин.

(Давоми 2-бетда.)

БАЙРАМИНГИЗ МУБОРАК БЎЛСИН, МУҲТАРАМА ОНАХОНЛАР, МУНИС ОПА-СИНГИЛЛАР!

Муҳаммад АМИН (ЎЗА) олган сурат.

Суратда: Зулфия номидаги Давлат мукофоти совриндорлари

АЁЛ СОҒЛОМ БЎЛСА, МИЛЛАТ БАРКАМОЛ

“Туркистон” саройида 5 март куни Халқаро хотин-қизлар байрами
муносабати билан тантанали йиғилиш бўлиб ўтди

Аёллари соғлом элнинг фарзандлари баркамол,
кеलाжи нурафшондир. Бу борада ўзбекистонлик хо-
тин-қизларга – азиз ва муҳтарама онахонларимиз, му-
нис опа-сингилларимизга ҳавас қилса арзийди. Бугун юр-
тимизда қайси соҳани олиб кўрманг, ўз ўрнини топаёт-
ган аёллар сафи кенгаймоқда. Аслида аёлнинг жамият-
да ўз ўрнини топиши – унинг ҳаётдан мазмун ва қувонч
топиб яшаётганидан далолатдир.

Президентимиз Ислам Каримов раҳнамолигида мус-
тақилликнинг илк йилларида хотин-қизларимизнинг
ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, саломатлигини
мустаҳкамлаш, бир сўз билан айтганда, уларга муносиб
шарт-шароитлар яратиш борасида амалга оширилган
кенг қўламли ишлар самарасини бугун ҳар жиҳатдан со-
ғлом ва етук фарзандларимиз тимсолида ҳаётнинг ўзи
кўрсатиб турибди. Зеро, аёл саломатлиги – оила соғлом-
лиги, жамият мустаҳкамлиги, мамлакат барқарорлигидир.

5 март куни пойтахтимиздаги Мустақиллик майдони
ҳар қачонгидан тароватли ва кўркем қиёфа касб этди.
Хотин-қизлар ташкилотлари фаоллари, иқтисодиёт,
ҳуқуқ, илм-фан, таълим, маданият ва санъат соҳаларида
самарали меҳнат қилаётган хотин-қизларимизнинг ўзла-
ридек гўзал гуллари ва латиф табассуми Бош майдони-
мизга ажиб бир латофат ва файз бағишлади.

Хурриятимиз, порлок истиқболимиз ва эзгу ниятла-
римиз рамзи – Мустақиллик ва эзгулик монументи пой-
ига қўйилган гуллар бахтли хотин-қизларимизнинг шук-
роналиги ифодасидир. Шу дамда Бахтиёр она хайкали
сиймосида ҳам, унга боқиб турган аёлларимизнинг юз-
кўзида ҳам муштарак эзгу фазилатлар – меҳрибонлик,
фидоийлик, пок ният, ҳаётдан мамнунлик ҳисси зуҳур
этарди.

Шу куни «Туркистон» саройида Халқаро хотин-қиз-
лар куни муносабати билан тантанали йиғилиш бўлиб
ўтди. Тадбирда турли соҳаларда кўп йиллардан буюн
самарали меҳнат қилаётган хотин-қизлар, нуруний она-
хонлару лобар қизлар, диний маърифат ва маънавий-
ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчилар, жой-
лардаги хотин-қизлар ташкилотлари, турли вазирлик ва
идоралар, жамоат ташкилотларининг вакиллари, Зулфия
номидаги Давлат мукофоти совриндорлари иштирок этди.

Тантанали йиғилишни Тошкент шаҳар ҳокими вази-
расини бажарувчи Р.Усмонов очди.

Президентимиз Ислам Каримовнинг Ўзбекистон

хотин-қизларига байрам табригини Президентнинг
Давлат маслаҳатчиси Х.Султонов ўқиб эшиттирди.

Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбо-
сари, Республика Хотин-қизлар кўмитаси раиси
Ф.Ақбарова мустақил Ватанимизнинг ўтган йигирма йил-
лик тараққиёт йўлида халқимиз эришган ҳар бир ютуқ
замирида фидойи ва жонқуяр хотин-қизларимиз меҳна-
ти мужассамлигини, буларнинг барчаси Президентимиз
Ислам Каримов раҳнамолигида юртимиз хотин-қизлари-
нинг жамиятдаги ўрни ва мавқеини мустаҳкамлаш, эзгу
интилишларини қўллаб-қувватлаш борасида амалга оши-
рилаётган кенг қўламли ишларнинг юксак самаралари
эканини таъкидлади. Давлатимиз раҳбарининг 2004 йил
25 майда қабул қилинган «Ўзбекистон Хотин-қизлар кўми-
таси фаолиятини қўллаб-қувватлаш борасидаги қўшим-
ча чора-тадбирлар тўғрисида»ги фармони бу борада му-
ҳим дастуриламал бўлмоқда.

Соғлом она – соғлом бола, соғлом бола – соғлом ке-
лажак, демакдир. Бу борада изчил амалга оширилаётган
“Соғлом она – соғлом бола” гоёсини ўзида мужассам эт-
ган дастур асосидаги кенг қўламли чора-тадбирларни эс-
лашнинг ўзи кифоя. Оналар ва болалар саломатлигини
муҳофаза қилиш йўлида барпо этилган ва замонавий тиб-
бий ускуналар билан жиҳозланган диагностика, скрининг
ва перинатал марказлари бугун ҳар жиҳатдан соғлом на-
сли тарбиялаш имконини бермоқда. Бу сайё-ҳаракат-
ларнинг самарасида бугун юртимиз дунёнинг 125 давла-
ти орасида хотин-қизлар учун қулай шароитлар яратиш
ва оналикни муҳофаза қилиш борасида етакчи ўринлар-
дан бирини эгаллаб турибди. Бу йўналишда юртимизда
яратилган миллий тизим дунёнинг кўплаб ривожланган
мамлакатларида намуна сифатида ўрганилаётир.

Юртимизда хотин-қизлар ўртасида спорт тобора ом-
малашиб, спортнинг қизларимизга мос турлари жадал
ривожланмоқда. Сўнгги икки йилда мамлакатимизда ба-
дий гимнастика билан шуғулланадиган қизлар сони уч
баробар ошди, стол тенниси ва сузиш билан шуғулла-
наётган қизлар сафи кенгайиб бормоқда. Барчинойу
Тўмарис издошларининг истеъдод ва маҳорати дунё
спорт жамоатчилигини ҳам ҳайратга солимоқда. 2010 йилда
халқаро миқёсдаги 42 мусобақада юртимиздан 500 на-
фардан зиёд ёш спортчи иштирок этган бўлса, улар-
нинг учдан бир қисми қизлардир.

(Давоми 2-бетда.)

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Биргина "Соғлом она – соғлом бола" деб ном олган, бугунги кунда умуммиллий ҳаракатга айланган дастуримиз доирасида амалга оширилаётган кенг қўламли ислохотларимизнинг ўзи илгари ҳаётимизда, тарихимизда ҳеч қўрилмаган салмоқли натижалари билан кўпчиликнинг ҳайрати ва ҳавасини уйғотмоқда.

Юртимизда замонавий тиббиёт муассасаларининг мустақкам тизими яратилиб, барча ҳудудларимизда скрининг ва перинатал марказлари, туғруқхона ва соғломлаштириш комплекслари, 3200 та қишлоқ врачлик пунктлари ташкил этилгани, улар зарур тиббий ускуна ва жиҳозлар билан таъминлангани бу борадаги улкан ишларимизнинг бир қисми, ҳолос. Бунга қўшимча қилиб, ўтган йили амалга оширилган "Баркамол авлод йили" давлат дастури бўйича шу йўналишда 8 триллион сўмдан зиёд маблағ сарфланганини яна бир бор эслаш ўринлидир.

Бу каби ютуқ ва марралар албатта барчамизни мамнун этади, лекин бундай кенг қўламли, узоқни кўзлаб олиб бораётган ишларимизнинг маъно-моҳиятини, келажақ авлод учун аҳамиятини, ҳеч шубҳасиз, энг аввало аёлларимиз, оналаримиз кўпроқ тушунадди ва қадрига етади, деб ўйлайман.

Бизнинг айнан ана шундай улғу мақсадга қаратилган барча саяёҳаракат ва интилишларимиз бугунги кунда жаҳон жамоатчилиги томонидан юксак баҳолаган, ҳолис эътироф этилмоқда.

Бу ҳақда гапирганда, Халқаро Болалар жамғармаси – ЮНИСЕФнинг Шарқий Европа, Болтиқбўйи ва Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлиги мамлакатлари бўйича офиси оналик ва болаликни муҳофаза қилиш борасидаги дастурларни жорий қилишда Ўзбе-

кистонни минтақадаги намуна деб тан олганини қайд этиш лозим.

Тинч ва осойишта ҳаётнинг, меҳроқибат, шафкат ва муруват туйғулари қадрига етadиган жонкуяр ва оқила аёлларимизнинг оила ва маҳаллада, жамиятимизда ўзаро хурмат ва ҳамжиҳатлик, файзу барақа, соғлом муҳитни мустақкамлаш йўлидаги хизматлари ҳар қанча эътиборга лойиқдир.

Шу билан бирга, барчамиз яхши тушунамизки, бугунги мураккаб ва таҳликали замонда тинч ва осуда ҳаётимизни, фарзандларимизнинг бахту камолини кўролмайдиган ғаразли кучлар ҳам йўқ эмас. Айниқса, дунёда, олис ва яқин атрофимизда қарама-қаршилик ва зиддиятлар кучайиб бораётган ҳозирги пайтда ёшларимизнинг онги ва қалбини турли зарарли таъсирлардан асраш, доимо ҳушёр ва огоҳ бўлиб яшаш зарурлигини асло эсимиздан чиқармаслигимиз даркор.

Азиз ватандошлар!

Биз бу йил Ўзбекистонимизнинг янги тарихидаги буюк сана – мустақиллигимизнинг 20 йиллигини энг улғу ва энг азиз байрам сифатида кенг нишонлаймиз. Бир қарашда, 20 йил қўхна тарих учун қисқа бир муддат, албатта. Лекин бу давр биз учун ўш моҳияти ва аҳамиятига, амалга оширган ишларимизнинг қўлами ва миқёсига қўра, ҳақиқатан ҳам асрларга тенг давр бўлди, деб айтишга бу-

гун барча асосларимиз бор.

Ана шу вақт мобайнида биз Ватанимизнинг ёруғ келажаги, унинг равнақи йўлида қанча-қанча оғир синовлардан ўтдик. 90-йилларда давлатимиз эндигина шаклланиб, мустақил тараққиёт сари дастлабки қадамлар қўётган мураккаб кунлар бўладими, четдан туриб бизга таъсир ўтказиш учун қилинган турли босим ва таъйиқлар бўладими, иқтисодий узилиш ва етишмовчиликлар шароитида, ўта оғир бир вазиятда бозор муносабатларини жорий этиш бўладими, жамиятимизда тинчлик ва барқарорликни сақлаш ва мустақкамлаш бўладими – буларнинг барчаси, ўйлаيمانки, янги тарихимизда чуқур из қолдирадиган давр сифатида халқимиз хотирасидан ҳеч қачон кўтарилмайди. Ишонманки, эркин ва мустақил фикрлайдиган ёш авлодимиз ҳам мамлакатимиз босиб ўтган бу ўчмас йўлдан зарур ҳулоса ва сабоқлар чиқариб, мағрурланиб яшайди.

Ортимизда қолган ана шу қийинчилик ва муаммоларни юртимиздаги ҳар қайси оила, ҳар қайси маҳалла, шаҳар ва қишлоқ аҳли ўз бошидан ўтказди. Лекин, қўлимизни кўксимизга қўйиб, ҳолисона айтадиган бўлсак, бундай қийинчилик ва ташвишлар авваламбор заҳматқаш аёлларимизнинг елкасига тушди. Ва уларнинг сабр-бардоши ва чидамлилиги, донолиги ва шукроналик фазилатлари, эртанги кунга ишончи юртимизнинг

ана шундай синовларни енгиб ўтишида мустақкам замин ва асос бўлди, десам, аини ҳақиқатни айтган бўламан.

Бугунги кунда, иқтисодиётимиз тобора ривожланиб, ҳаётимиз обод ва фаровон бўлиб бораётган, барқарор тараққиёт суръатларимизни дунё ҳамжамияти тан олаётган бир пайтда мана шундай ёруғ кунларга етиб келишимизга унутилмас ва беқиёс ҳисса қўшган, далада ва корхоналарда, таълим ва шифо масканларида, бошқа қўлаб соҳа ва тармоқларда ўзини аямасдан меҳнат қилаётган, оила ҳаётини тебратиб, ёш авлодимизни баркамол этиб тарбиялаётган сиз қадрдон опа-сингилларимизга тасаннолар айтиб, барча-барчангизга ўзимнинг чуқур миннатдорлигимни билдиришга ижозат бергайсиз.

Ватанимиз тараққиёти, халқи фаровонлигини янада юксалтиришга қаратилган барча режа ва дастурларимиз ва уларни амалга ошириш ҳақида гапирганда, бир ҳақиқатни такрор ва такрор айтишни истардим – ўз олдимизга қўйган эзгу мақсад-муддаоларимизга етишда мен сиз, азиз аёлларимизни асосий таъянчим ва суянамчи, энг яқин маслақдошларим деб билганман ва бундан буён ҳам шу фикрда қоламан.

Мухтарама опа-сингиллар!

Барчангизни кутлуг байрамингиз билан яна бир бор чин қалбимдан табриклар эканман, сизларга сихат-саломатлик, бахт ва омад, хонадонларингизга файзу барақа тилайман.

Доимо толеингиз баланд, ризку насибанигиз зиёда бўлсин!

Ҳамиша омон бўлинг, азизларим, меҳрибонларим!

Ислом КАРИМОВ,
Ўзбекистон Республикаси
Президенти

АЁЛ СОҒЛОМ БЎЛСА, МИЛЛАТ БАРКАМОЛ

(Давоми. Боши 1-бетда.)

Миллат давомчиси ва келажақ авлод тарбиячиси бўлган хотин-қизларимизга кўрсатилаётган ҳурмат-эҳтиром 8 март – Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан юртимизнинг барча ҳудудларида ўтаётган тадбирларда яна бир қарра ўзининг ёрқин ифодасини топмоқда.

Бугун чекка-чекка қишлоқларимизда ҳам тадбиркор, меҳнатсевар, фидойи ва қўли гул хотин-қизларнинг эзгу интилишлари кенг йўл очилмоқда. Бу – аёлларимизнинг меҳнати қадрланаётганидан, истеъдод ва салоҳияти рўёбга чиқаётганидан далолатдир. Агар 2005 йилда 198,4 минг нафар хотин-қиз иш билан таъминланган бўлса, 2010 йил давомида опа-сингилларимиз учун қарийб 460 мингга яқин иш ўрни яратилди. Кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик йилида бу борадаги ишлар қўлами янада кенгаймоқда.

– Мамлакатимизда хотин-қизларнинг эзгу интилишларини рўёбга чиқариш борасида яратилаётган кенг имкониятлар бизни янада фаол ва ташаббускор бўлишга ундамоқда, – дейди Андижон туманидаги «Савоб файзу барақа» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Азима Ботирова. – Қишлоғимизда ташкил этилган зардўзлик ва тикувчилик цехларида қизларимиз тиккан миллий хунармандчилик буюмлари жуда хари-дорлиқ. Шу билан бирга, уч гектар ерда иқлим шароитимизга мос бамбук ўсимлигини парваришляймиз. Унинг ёғочидан қўлаб мусика чолғуларини яшаш мумкин. Буларнинг барчаси ўнлаб қишлоқ ёшларини иш билан таъминлаш имконини бермоқда.

...Тадбирда Президентини Ислом Каримовнинг қарорига мувофиқ адабиёт, санъат, фан, таълим, маданият соҳаларида эришган алоҳида ютуқлари учун Зулфия номидаги Давлат мукофоти билан тақдирланган 14 нафар қизга ана шу юксак мукофотлар тантанали равишда топширилди.

Зулфия номидаги Давлат мукофотининг бу йилги соҳибалари – Самарқанд давлат университетининг 1-босқич талабаси Умидаҳон Жўраева, Қорақалпоғистон Республикаси ихтисослаштирилган санъат мактаб-интернатининг 9-синф ўқувчиси Бибиноз Қайнова, Фаргона давлат университетининг 2-босқич талабаси Дилнавоз Қўлдошева хотин-қизларни жамият ҳаётидаги фаоллигини янада ошириш борасида кўрсатаётган доимий эътибори ва ғамхўрлиги учун давлатимиз раҳбарига самимий миннатдорлик билдирдилар.

Ўзбекистон Қаҳрамони, Ўзбекистон халқ шоири Абдулла Орипов хотин-қизларга юртимизда кўрсатилаётган юксак эҳтиром баркамол авлодни вояга етказишга хизмат қилишини таъкидлади. Она сиймоси улуғланган шеърини ўқиб берди.

Сарой фойеида Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, Бадиий академия, «Хунарманд» уюшмаси ҳамкорлигида тасвирий санъат ва миллий хунармандчилик соҳаларида фаолият кўрсатаётган хотин-қизлар ижодига бағишланган кўргазма ташкил этилди.

Кечада санъат усталари ва ёш ижрочиларнинг байрам концерти намоиш этилди. Тадбирда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенати Раиси И.Собиров, Қонунчилик палатаси Спикери Д.Тошмухамедова, Ўзбекистон Республикаси Бош вазири Ш.Мирзиёев иштирок этди.

Умид ЁҚУБОВ,
ЎЗА мухбири

80 иштирокчи, 12 ғолиб...

ТАНЛОВ

Юртимизда барча соҳалар қатори оммавий ахборот воситаларида фаолият юритаётган хотин-қизларни ҳам ҳар томонлама қўллаб-қувватлашга алоҳида эътибор қаратилмоқда. Фаол, изланувчан қалам соҳибаларини рағбатлантириш мақсадида республика миқёсида "Атиргул" танловини ўтказиш анъана тусига кириб қолган. Танлов ғолибларини тақдирлаш маросими ҳар доимгидек Халқаро хотин-қизлар куни арафасида пойтахтимиздаги Миллий матбуот марказида бўлиб ўтди.

Тадбирда сўзга чиққан Тошкент шаҳар ҳокими ўринбосари, хотин-қизлар қўмитаси раиси Фарида Абдурахимова ва бошқалар юртимизда аёлларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини таъминлаш, жамиятдаги нуфузини ошириш, интеллектуал ва маънавий салоҳиятини юзага чиқариш, оналик ва болаликни муҳофаза қилиш, баркамол авлодни вояга ет-

казиш, ёшлар маънавиятини юксалтириш борасида амалга оширилаётган ишлар ўз самарасини бераётганини таъкидладилар.

Ўзбекистон Журналистлари ижодий уюшмаси раиси Шерзод Ғуломов таъкидлаганидек, "Атиргул" танловининг қамрови йилдан йилга кенгайиб бормоқда. Бу гал 80 нафардан ортиқ ижодкор аёлларини матбуот, телерадиоканал ва интернет сайтларида эълон қилинган мингдан зиёд материаллари билан иштирок этишди. Мамакатимизда хотин-қизларга яратилган кенг имкониятлардан оқилона фойдаланиб, юксак эътибор ва ғамхўрликлардан руҳланиб қалам тебратётган 12 нафар қалам соҳибаси танлов ғолиби деб эълон қилинди. Бундан ташқари, яна 10 нафар журналистга рағбатлантирувчи мукофотлар топширилди.

Ўз мухбиримиз

Бундан олти ой бурун Бойқозон маҳалласида катта тўй бўлди. Карнай-сурнай садолари остида маҳаллага кириб келган оппоқ "Нексия" ва унинг ортидаги турнактор машиналар тўғри келиннинг дарвозаси олдида тўхтаб, кетма-кет сигнал берди. Бу куёв навкарларнинг келганидан дарак эди. Кекса момолар яхши ният билан куёвнинг пойига оппоқ пояндоз ёзишди. Бўлажак турмуш ўртоғига пешвоз чиққан келин аввал унга салом бериб, сўнг куёвнинг қўлидан чиройли гулдангани қабул қилиб олди. Бир-бирига узукка кўз қўйгандек ярашиб турган бу ёшлар ортидан нуроний отахону онахонлар «Илоҳим қўшгани билан қўша қарисин, борган жойида туп қўйиб палак ёйсин», деб дуо қилиб қолишди. Аммо...

Орадан кўп ўтмай ёш келинчакнинг ота уйига қайтиб келгани ҳақида хабар тарқалди. Бу воқеага ҳар ким ўзича изоҳ берди. Баъзилар қайнонаси билан келишолмабди, дейишса, бошқалар қизнинг ўзида бир гап бор-ов, дея пичир-пичир қилишарди. Бу кўнгилсиз хабар маҳалла фуқаролар йиғинига етди. Кўп йиллар "маҳалланинг чевар оппоқ" номини олиб келган, айни пайтда эса Тошкент вилоятининг Паркент туманига қарашли Бойқозон маҳалласида диний маърифат ва маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича маслаҳатчи вазифасида хизмат қилиб келаётган Насиба опа йўлдош ва муаммога ечим топишга киришди. Оиланинг сирини кўчага олиб чиқишни маъқулламайдиган маслаҳатчи ҳеч кимга билдирмай, аввалгига қизнинг ота-онаси билан учрашди.

— Тушунинг, биз ҳам уни мажбурлаб турмушга бермадик. Ўзи рози бўлгани учун узатгандик. Аммо... энди у ўша ховлига қайтиб боришни умуман, иста-

маяпти. Сабабини билолмадик, — деди онаси кўзлари ёшланиб. — Биласиз, тўй қилиш осон эмас. Элга дастурхон ёзиб, ош тортишдан ташқари яна қанча катта-кичик харажатлар бор. Шу тўйни ўтказиш учун кўнгил етар оғайниларимдан, қариндошлардан қарз олгандим. Ўша пулларга тилла тақинчок, кийим-кечаклар

ги дош берармикан? Бу ишнинг оқибати нима билан туғашини тасаввур қиялсанми? Қизим, оила қуриш бу сенга ўйинчок эмас. Билсанг...

Хуллас, Насиба опа ўз келажигига бепасандлик билан қараётган ёш келинга никоҳнинг қанчалар муқаддас эканини, уни сабабсиз бузиб юборишга ҳеч

Бойқозондан яхши хабарлар кутинг!

сотиб олди. Мебелининг ўзи фалон пул экан. Банкдан қарз олишга мажбур бўлдим. Қизим ўқимасин, бошқалардан кам бўлмасин деб шунча ҳаракат қилдим. Афсус, бу ҳаракат ва харажатларим энди сувга оқиб кетади шекилли, — деди ота ҳам бошини чайкаб.

Насиба опа не-не умидлар билан қиз ўстириб, уни ўз эгасига топшириб, энди роҳатини кўраман деганида боши эгилган оилага чин дилдан раҳми келди. Ўша кунни туни билан бу мазорга қандай қилиб ечим топиш ҳақида ўйлаб чиқди ва тонг саҳарлаб яна ўша хонадонга йўл олди. Дарвозани келинчакнинг ўзи очди. Ичкарига кирмасданок у билан бафуржа суҳбатлашди.

— Очигини айтмайми сизга, йигитга кўнглим бўлмади, шунинг учун қайтиб келдим, — деди қиз нописандлик билан.

— Бу ҳақда эртароқ айтганимда, балки тўй қолдирилган бўлармикан? Отанг тўй учун қанча маблағ сарфлаганини, устига устак қарздор бўлиб қолганини биласанми? Ҳали куёв томон товул пули тўлашни талаб қилса, бунга ота-онанинг юра-

кимнинг ҳаққи йўқлигини обдон тушунтирди. Ниҳоят, келинчакни куёвнига қайтиб боришга, энди унинг учун ота уйи фақат меҳмонга келадиган жой эканлигини, эрини тушуниб, қандай қилиб бўлса-да, мурося-мадора йўли билан кўнглини топишга ундади. Орадан уч-тўрт кун ўтгач, яна кўнгли тинчимай, уларниқидан хабар олиб келди. Онаси қайта-қайта раҳмат айтиб, қизи қилган ишидан пушаймон бўлиб, уэр сўраганини ва энди ҳеч қачон аразлаб келмаслигини айтибди.

— Маҳалламизда содир бўлган бу воқеа бизга сабоқ бўлди, — дейди Насиба опа. — Шу сабабли оқсоқолимиз Ҳасанжон Фуломов бошчилигида ташвиқот-тариғот гуруҳи фаоллари ишини жонлантирдик. Кишлоғимизда етмиш ёшдан ошган қайнона дастурхончимиз бор. Умри опа Обидова. У киши маҳалламиздаги барча хонадонларнинг сир-асорини яхши билади. Қайси оила тўй ёки маърака ўтказиш учун қанча харажат қила олишга қурб иетишигача ҳаммасининг ҳисоб-китобини олиб юради. Қолаверса, кишлоғимизнинг ўзига яраша

урф-одатлари ҳам бор. Яъни, аввал қиз билан йигит аҳду паймон қилганига ишонч ҳосил қилишганидан кейингина бўлғуси куёв келинниқига совчи юборади. Ота-она, қариндошлар тўйга розилик берганидан сўнг маҳалла фаоллари қудаларни

ни бир кунда ҳавога совуради. Ору-ҳавас бўлгани яхши, аммо унинг ҳам ўзига яраша меъерига риоя қилиш керак-ку! Фалончи ўғлининг тўйини каттакан ресторанда ўтказди, менинг ундан кам жойим борми? — дейдиганлар хато қилади. Тўй қилишдан мақсад, одамларга ўзини кўз-кўз қилиш эмас, балки икки томон, яъни келин-куёвлар ўртасидаги меҳр-муҳаббатни ўзилмас ришталар билан боғлашдан иборат. Ҳозирги кунда кўпчилик бундай тартиб-қоидаларга имкони борица амал қилапти.

Ҳа, тўрт мингга яқин аҳоли яшайдиган маҳаллани бошқариш, бир сўз билан айтганда, улусни ўз ортидан эргаштириш осон иш эмас. Энг муҳими, бу аҳил ва ҳамжиҳат маҳалла аҳлининг суянса арзигулик тажрибали маслаҳатчиси Насиба опа йўлдошвадек меҳр-оқибатли фаоллари бор экан, Бойқозондан фақат яхши хабарларгина тарқалаверишига ишонгимиз келади.

Нигора РАҲМОНОВА,
"Оила ва жамият" мухбири,
Тошкент вилояти.

АДЛИЯ ФАОЛИЯТИ

Айни пайтда жойларда турли даражадаги тадбирлар уюштирилиб, Ўзбекистон Республикаси Президентининг "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси" тарғиботи амалга оширилмоқда. Ушбу учрашув ва мулоқотларда халқимизга бу концепциянинг моҳияти, унинг мамлакатимиз ҳаётида тутган ўрни ҳақида тушунчалар бериб борилапти.

Шунинг учун давлатимиз тараққиётининг яқин келажакдаги уфқларини аниқ тасаввур этишимиз учун илгари сурилаган ривожланиш концепциясини чуқурроқ ўрганишимиз талаб этилади. Айниқса, глобаллашув ва рақобат тобора кучайиб бораётган бугунги замонда жамият миқёсида эгаллаб турган муносиб ўрнимиз мустақилликнинг илк йилларида Юрбошимиз томонидан ишлаб чиқилиб, ҳаётга татбиқ этилаётган тараққиётнинг "ўзбек модели" туфайли эканлигини ёдда тутмоғимиз лозим. Маълумотларга қараганда, ўтган йилги йил мобайнида юртимизда ялли ички маҳсулотнинг ўсиши 3,5 баробарини, аҳоли жон бошига ҳисоблаганда эса 2,5 баробарини, аҳолининг реал даромадлари 3,8 баробарини ташкил этган. Аҳолини ижти-

Демократик жамият пойдевори

моий ҳимоя қилиш учун йўналтирилган давлат харажатлари беш баробар кўпайган, натижада аҳолининг турмуш даражаси сезиларли равишда яхшиланган. Дунё давлатларининг ташқи қарзлари ўсиб бораётган бир пайтда Ўзбекистоннинг ташқи қарзи ялли ички маҳсулотнинг 10 фоизидан ошмайди, давлат бюджети эса сўнгги беш йилда профицит билан бажарилмоқда.

Шу ўринда таъкидлаш кераки, халқимиз бундай марраларни осонгина забт этгани йўқ. Бу ютуқларимиз ўз олдимишга қўйган оқсам мақсадларга эришиш йўлидаги дастлабки

қадамлар, холос. Тараққиётимиз суръатларининг келгуси йилларда янада жадаллашиши эса "Мамлакатимизда демократик ислохотларни янада чуқурлаштириш ва фуқаролик жамиятини ривожлантириш концепцияси"нинг қанчалик амалга оширилишига боғлиқдир. Бу ҳужжатда олдимизда турган устувор вазифалар олти йўналишда баён этилган. Шулардан иккинчиси бевосита суд-хуқуқ тизимини ислоҳ этиш — қонун устуворлигини таъминлаш, шахс ҳуқуқи ва манфаатларини ишончли ҳимоя қилишга қаратилган суд-хуқуқ тизимини изчил демократлаштириш ва либераллаштиришдан иборатдир.

Юртимизда мазкур соҳадаги ислохотлар бугун бошлангани йўқ, албатта. Айни мақсадга қаратилган ишларнинг қўламини ва самарадорлиги кейинги ўн йилликда ниҳоятда кенгайиб, янги босқинга кўтарилгани, суд тизими ижро этувчи ҳокимият органлари назорати ва таъсиридан чиқарилгани бугун

жаҳон ҳамжамияти томонидан ҳам эътироф этилапти. Бунини мустақилликка эришганимиздан кейин қўлга киритган энг муҳим ютуқларимиздан бири деб айтишга ҳақлимиз. Аммо ҳозирги ҳолатимиздан қониқиб қолганимизни туйиш биз учун тараққиёт йўлидаги энг катта тўсиқ бўлиши турган гап. Шу боис Юрбошимиз суд-хуқуқ тизимидаги ислохотларни янада жадаллаштириш мақсадида янги амалий таклифлар ўртага ташлади. Шулардан бири — аҳолининг ҳуқуқий онги ва маданиятини янада юксалтириш масаласидирки, амалга оширилаётган ислохотларнинг муваффақияти кўп жиҳатдан шу жараён билан чамбарчас боғлиқ. Шундай экан, фуқаролик жамияти асосларини янада тақомиллаштириш ва аҳолининг ҳуқуқий онги ва маданиятини юксалтириш бугун олдимиздаги ҳал қилувчи вазифа бўлиб қолмоқда. Ушбу жараёндан биз нотариал идоралари ҳодимлари ҳам четда турмай, жамиятда ҳуқуқий билимлар тарғиботини тубдан яхшилаш борасида саъй-ҳаракат қилишимиз лозим. Зотан, Президентимиз таъбири билан айтганда, "Юксак ҳуқуқий маданият — демократик жамият пойдевори ва ҳуқуқий тизимнинг етуклик кўрсаткичидир".

Донохон ЭШОНОВА,
Тошкент шаҳри Шайхон-тоҳур тумани 1-сонли давлат нотариал идораси катта нотариуси.

Фароғат қасрига дарз кетмасин

Соғлом фикрлайдиган одам ҳаёт риштасини ким билан боғлаётганини билмай туриб, оила қуришни тасаввурига ҳам сиғдира олмас керак. Айниқса, бугунги экологик муҳит мураккаблашган шароитда ёшларнинг бир-бирининг соғлиғидан хабардор бўлиши жуда муҳим. Чунки, тиббий текширув чоғи қиз ёки йигитда бирор касаллик аниқланса, тўйгача даволаниб, соғлиғини тиклаб олиш учун фурсат бўлади.

Ҳаётда ҳамма нарсга бўлиши мумкин. Ҳозирда кўплай йигитлар чет элга чиқиб, ишлаб келишмоқда. Уларнинг айримлари хориждаги фаолияти давомида турли хил оқимли дардларни юқтириб олмаганига ким қафолат беради? Шу боис баъзи меҳнат мигрантлари тўйдан олдин тиббий кўрикдан ўтмай, кўзни шамғалат қилиши туфайли хотин-қизларимиз соғлиғи ҳам хавф остида қоляпти. Оқибатда, янги оилаларнинг бузилиб кетиш ҳоллари содир бўлаётди.

Тиббий кўрикдан ўтиш эса шу каби нохуш ҳолатларнинг олдини олади, янги қурилаётган оилаларнинг соғлом турмуш тарзига асосланиб, барқарор бўлишини таъминлайди. Қонуний никоҳ қилиб, шаърий никоҳ билан чекланаётган ёшлар эса қачондир барбириб тиббий кўрикдан ўтишга мажбур бўлишади. Шу боис ҳамма нарсани ўз вақтида бажарган маъқул.

Мавлуда ОЧИЛОВА,
Чироқчи тумани ФХД бўлими мудири.

«Менинг онам ҳаммадан яхши!»

Дунёда энг мўтабар ва азиз зот деб таърифланадиган оналар ҳақида табиийки, ҳар биримизнинг кўнглимизда айтилгандан кўра, айтилмаган дил изҳорларимиз қанча. Зотан, биз неча ёшга киришимиз, қандай мансабу мартабага эришмоғимиздан қатъи назар, волидаи муҳтарамаларимиз учун ҳамisha фарзандлик бурчимизни адо этмоғимиз шарт. Бугунги саҳифамиз меҳмонлари бўлмиш ижодкор зиёлилар ўзларининг мунис ва меҳрибон она-зорлари ҳақидаги дил сўзларини шундай изҳор этишди:

Ортиқали КОЗОҚОВ,
Ўзбекистон Республикаси
санъат арбоби:

— Рассом учун илҳом манбаи унинг ҳиссиётларини юзага чиқарувчи образ бу унинг онаси, синглиси, турмуш ўртоғи десам, муболага бўлмайди. 1985 йилда Тошкент театр ва рассомлик институтини битириб кишлоққа бордим. Биринчи бўлиб онажоним Буризов аянинг портретларини ўзларига қараб ишладим. Шунда у киши менга: "Сен жуда кийин касбга ўқибсан болам, расм чишиш жараёнида бутун вужудинг ишлар экан", — деган эдилар.

Ўзимдан ҳам кўра онам менинг соғлигимни кўпроқ ўйларди. Бундай меҳрни дунёда бошқа ҳеч кимдан кўрган эмасман. Таътил пайтларида кишлоққа борсам, онам бечора ҳатто дастурхонга қўйилган майизнинг чўпини ҳам олиб берарди. Тошкентга меҳмон бўлиб келганларида у кишини устахонамга олиб бордим. Яқинда тугатган янги асаримни кўрсатдим ва унинг жуда қимматга сотилганини айтдим. Шунда онам: "Мана шу кичкинагина чўтка билан яратилган катта асар учун бу маблағ жуда оз эмасми?" — дедилар. Қаранг, аслида энди ўйлаб кўрсам, биз рассомлар меҳнатига берилган энг юксак баҳо ҳам, шу экан ўзи!

Илоҳим, барча оналаримизга фарзандларининг камолини кўришдек бахт насиб этаверсин. Ўғил-қизларининг ортидан фақат яхши мақтовлар эшитишсин. Ҳеч қачон ғамдан қадлари букилмасин ва юзларидан доим нур ёғилиб турсин.

Шухрат ҚАЮМОВ,
Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист:

— Дунёдаги барча оналар бир-бирдан деярли фарқ қилмайди десалар ишонаверинг. Лекин барчамиз учун ўзимизнинг онамиз бу дунёдаги энг меҳрибон ва гўзал бўлиб туолаверарди. Раҳматли онам Манзураҳон ая бизларга нисбатан жудаям меҳр-шафқатли ва шу билан бирга, яхшигина қаттиққўл ҳам эди. Ўзлари савдо ходими бўлиб ишлаган. Яхши кийинишимиз, сифатли озиқ-овқатларни истеъмол қилишимизга алоҳида эътибор берарди. Тенгдошлар, синфдошлар орасида доим биринчи бўлишимизга дав-

ват қиларди. Билмадим, тўнгич фарзандлари бўлганим учунми, мени жудаям ўзларига яқин олар, шу боис сизлаб гапирарди. Онам ораста, озода, гулларни яхши кўрарди, ҳатто ўз қўли билан ўстирганлари ҳалигача гуркираб яшнаб, ул зотни эслатиб турибди. Бу гулларнинг сўлиб, қуриб қолишдан кўриб, ҳамisha иссиқ-совуқдан асраб-авайлаймиз.

Оиламиз даврасида, айниқса, келинларини ўз қизларидай кўрарди. Улар менга хизмат қилишга мажбур эмас, бу фарзандларимнинг вазифаси дерди. Қўни-қўшинчиликни маромига етказарди. Ҳайит ё байрамларда ҳаммадан аввал биринчи бўлиб таом чиқармаса, кўнгли жойига тушмасди. Умрларининг охирида кизик-да, негадир мени ёнларидан жилдирмасликка ҳаракат қилдилар. Хизмат сафарлари билан икки-уч кунга кетадиган бўлсам ҳам, қачон келасиз, тезроқ қайтасизми болам, деб қоларди. Яна бир ибратли томони,

набираларини ёнига тўплаб, китоб ўқиб беришни хуш кўрарди. Охири пайтларда оёқ ва қўллари кўп оғригандан, олдиларида ўтириб, қўлларини укалаб кўярдим. Жудаям хурсанд бўлардилар. Бундан ўзим ҳам маъза қилардим. Онам менинг ижодимни бевосита кузатиб борар, барча қўшиқларим, чиқишларим ёқарди. Оналарга бағишлаб айтилган қўшиқларимни тинглаб, дуо қилиб ўтирарди. Илоҳим рухлари шод бўлсин!

Ориф ТҲУХТАШ, шоир:

ОНА! Шу учтагина ҳарф бирикмасидан тузилган ихчамгина калом бўлгани билан ўзида дунё-дунё меҳр-муҳаббатни ўзига жо қилади. Дастлаб шу сўз кўмагида бола-жонлар тилга кирса, мактабга бориб, ёзишга тутинган илк сўзи ҳам — "ОНА" бўлади. Кутлуг деб санаган қанчадан-қанча туйғуларимиз ифодасига ҳам "ОНА" сўзини қўшиб айтамыз: Она юрт, Она сайёра, Она табиат, Она Ватан!..

Она нафақат бизни дунёга келтиради, балки оқ ювиб, оқ тарайди. Кечалари бешигимиз ёнида беором аллалар айтади. Аллаларни китобдан ўқиб айтмайди улар, кўнглидан тўкиб, тўкиб айтади. Демак, бизнинг бу дунёга келиб эшитган илк қўшиғимиз муаллифи ҳам — мунис Онажонларимиз!

Бизни улар "юрагимнинг парчаси" деб эркаласалар, биз оналарни қандай атамоғимиз керак? Хулоса қилиб айтганда, онажонларимиз биз фарзандларнинг "Бош Юраги"миз эмасми?!

Барчамиз онадан кўрган меҳрни бошқа ҳеч бир инсондан тополмаймиз. Шахсан менинг ҳам онам ҳаммадан яхши! Онам ҳамisha менинг исимимга албатта, "жон"ни қўшиб айтади. Олис сафарга отлангудай бўлсам, узундан-узқ дуолар қилади. Набиралари куршовада бўлса ёш боладай яйраб кетади. Мен оилада бир ўғил бўлганим учунми, анчагина ардоқда ўсганман. Икки опам менинг хизматимни қилишдан бўшамаган. Уйдагиларнинг диққат марказида фақат ўзим турардим. Айтганим — айтган, деганим — деган, бўларди. Меҳрибон бўвим ҳам доим мен тарафда эди. Онамни-ку айтмаса ҳам бўлади. Отам менга нисбатан бироз талабчанлик қилгудай бўлса — онам ранжиган, бўвим ҳимояга ўтган...

Бугунга келиб, ўзим ҳам энди отаман. Фарзандларимга ўзимча талабчанман. Онам эса энди набиралари ҳимоясига ўтиб олган. Мана, сизга болажонлик! Буларнинг барчасидан бир нарсани англаш мумкин: оналик бу фидойиликдир.

Шахноза РОФИЕВА ёзиб олди.

ТАРИФ — Олди-сотди пайтида белгиланадиган ҳақ ва баҳолар кўрсаткичи маъносини англатадиган "тариф" сўзининг тилимизга кириб келгунига қадар бўлган тарихи жуда узун. Бу сўз араб тилидан французчага, сўнг русчага ва ундан кейин ўзбек тилига ўтган. Қизиғи шундаки, товарларнинг тўлов ҳақлари тизими маъносини англатган "тариф" сўзи азалдан тавсифлаш маъносидagi "таъриф" шакли тилимизда мунтазам ишлатилиб келинган. Яъни "тариф" ва "таъриф" сўзларининг илдири бир хил бўлиб, "билди", деган маънони англатади.

САҚМОН — Бу сўз тилимизда қўзларининг ёши ва ривожланиши бир хил бўлган она қўйлар гуруҳига нисбатан ишлатилади.

Сақмонлар, одатда янги қўзларни бут сақлаш, парваришлаш мақсадида тузилади.

Ўзбекистон Миллий
Энциклопедияси

ҲАМИЯТ — Тилимизда ор-номусини, қадр-қимматини пок сақлаш, орият маъноларини англатган "ҳамият" сўзининг туб илдири "ҳомийлик қилди", "ҳимоялади" деган маъноларни билдиради.

Тамагирлик — инсон ҳамиятини ерга уради.

Газетадан

ҲАШАМАТ — Бу сўз тилимизда, асосан, ортиқча дабдаба, безак, савлат каби маъноларни англатади. Бироқ илмий манбаларда изоҳланишча, "ҳашамат" сўзининг илк илдири "уялтирди" деган мазмунни билдирган. Шунингдек, бу сўз ҳозирги маъносига мутлақо зид ўлароқ, "камтарлик", "уятчанлик", "одоб", "эҳтиром" каби маъноларга эга бўлганлиги ҳам изоҳлаб ўтилган.

Тўйларимизда ортиқча ҳашамат ва дабдабозликка берилмаслигимиз керак.

Газетадан

ҚАЛАМ — Мазмуни ҳаммага маълум бўлган "қалам" сўзининг илк илдири "кесди" деган маънони билдирган. Чунки, қадимда ингичка қамишдан кесиб тайёрланадиган ёзув қуролига қалам дейилган. "Сўз хусусида сўз" китобида бу сўз тош қаламга нисбатан ҳам ишлатилганлиги айтиб ўтилган ва рус тилидаги "карандаш" сўзининг асл шакли "қаламтош"дир деб таъкидланган.

Кейин бир парча қозғ олиб, қамиш қаламни қитирлатиб ёза бошлади.

Мирзақалон Исмоилий

ЭКОЛОГИЯ — Бу сўз тилимизга юнон тилидан кириб келган бўлиб, унинг туб илдири "ватан, уй ҳақидаги фан" деган маънони билдиради. "Экология" биргаликда яшайдиган тирик организмларнинг ўзаро ва теваарак-атрофдаги муҳит билан бўлган муносабатини, шунингдек, одам ва биосфера ўртасидаги ўзаро муносабат масалаларини ўрганувчи фандир.

ҚОВУЗ — Бу сўз тилимизда "тариқ пўсти" деган маънони англатади. Ичига тариқ пўсти солиниб тайёрланадиган бешик тўшағи ҳам "қовуз" деб аталади. "Ўзбек тилининг этимологик луғати"да изоҳланишча, "қовуз" сўзининг туб илдири "ўраб турувчи нарсаси", "идиш" деган маъноларни билдирган.

Эшқобил ШУКУР тайёрлади.

Матназар АБДУЛҲАКИМ

Бўлиб малҳам баҳорлар келди...

Менга дилдор, ёр эдинг бир вақтлари,
Меҳрибон, ғамхўр эдинг бир вақтлари.

Қаҳр этарсан, ҳар сўзингда эътироз,
Ишқингга иқрор эдинг бир вақтлари.

Исмин айтмайсан, тилинг кўйдирдим,
Қилувчи такрор эдинг бир вақтлари.

Энди сенга зарра фарқсиз сирларим,
Соҳиб асрор эдинг бир вақтлари.

Шўх чарақлаб чақнашурлар, дарди йўқ,
Кўзлари бемор эдинг бир вақтлари.

Ҳайдасам, қочмас сира уйқуларинг,
Қуш каби бедор эдинг бир вақтлари.

Ишқ уйинг вайрон нечун, Абдулҳаким,
Қандайин меъмор эдинг бир вақтлари.

Мисол бир дам баҳорлар келди, кетди,
Нечун бу ғам, баҳорлар келди, кетди.

Оқиб тинди неча минг-минг шалола,
Кўзингда нам, баҳорлар келди, кетди.

Келиб кетганлигини таъна қилмай,
Бўлиб хуррам баҳорлар келди, кетди.

Ловулардинг, кўзим, миллилаяпсан,
Бугун сен шаъм, баҳорлар келди, кетди.

Бу кўз ёшлари қурийд қатра-қатра,
Денгизлар ҳам баҳорлар келди, кетди.

Бу олам бетишим, ҳайбатли бир дард,
Бўлиб малҳам баҳорлар келди, кетди.

Неча шодлик, неча кулфат, неча бахт,
Неча байрам, баҳорлар келди, кетди.

ЎЛМАС САТРЛАР

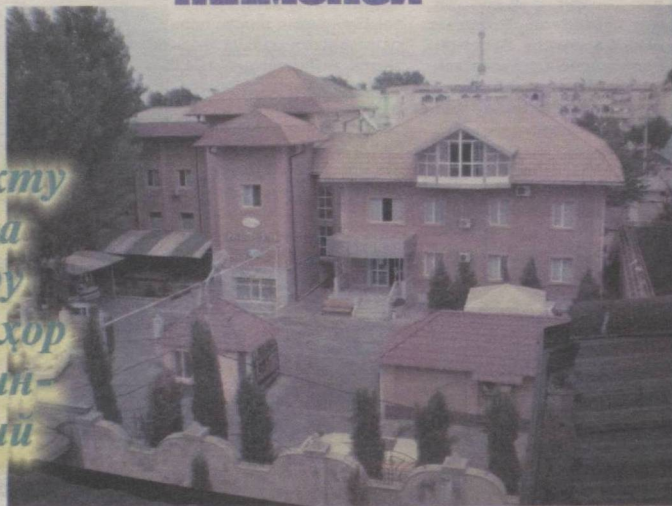

Нечун сизлар бунингдек бир паришон,
Бўлинглар жам баҳорлар келди, кетди.

Деди Абдулҳаким биз ким бўлибмиз,
Бибимарям, баҳорлар келди, кетди.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ “DOCTOR-D” КЎП ТАРМОҚЛИ ГОСПИТАЛИ ЖАМОАСИ

*Гўзаллик, меҳр-муҳаббат, бахту
иқболимиз тимсоли сифатида
қадрланувчи мунис онахонлару
дилбар она-сингилларимизни баҳор
айёми 8 март — Халқаро хотин-
қизлар байрами билан самимий
муборакбод этади!*

Озод ва обод Ватанимизнинг гуллаб-
яшнаши, турмушимизнинг юксак
даражада тараққий этишида, қолаверса,
оилаларимизнинг тинч-тотув, аҳил,
мустаҳкам бўлмоғи фарзандларимизнинг
соғлом ва бақувват, баркамол этиб
тарбиялаш йўлида ўзларининг улкан
ҳиссасини қўшаётган барча аёлларимизга
узоқ умр, сиҳат-саломатлик тилаймиз.

Байрамингиз муборак бўлсин!

«ZENN-SHANS»

ИЛМИЙ ЎҚУВ МАРКАЗИ

Абитуриентларни олий ўқув юртиларига ўқишга кириш учун қўйидаги фанлар бўйича тайёрлайди:
кимо, биология, она тили ва адабиёти, математика, физика, инглиз тили, тарих, рус, немис тили.
Машгулотларни фан докторлари, фан номдорлари ва дарсликлар муаллифлари олиб борадилар.

Марказ дарсларининг юқори даражалли сифатига кафолат беради.
Назарий ва амалий машгулотлар махсус чуқурлаштирилган дастурлар асосида ҳамда «Ахборотнома»
лар, психон вариантлари бўйича ўтказилади. Ҳар бир фан ҳафтаига 3 марта 2 соатдан дарс жадвалига
кiritилади. Марказдан барча зарур дарслик ва ахборотномаларни сотиб олиш мумкин.

Машгулотлар сентябр ойидан бошлаб 1 августгача 11 ой давом этади. Дарслар
ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Охирги беш йилликда абитуриентларимиз 85-90% ўқишга қабул қилиндилар.

Натижалар билан марказда танишиш мумкин. Шунингдек, ушбу илмий ўқув
марказида рус ва инглиз тилини ўрганиш курслари ҳам бор.

МАНЗИЛ: Тошкент шаҳри, Юнусобод тумани, 2-мавзе, 14-а уй (9 қаватли бинонинг 1-қавати).
Муълал: Юнусобод, «Универсам» бекати, «Юнусобод» бозори қаршисида. «Ўқтамбанк» енида.
ТЕЛЕФОНЛАР: 8(371) 221-35-56, 221-86-09.

«ЎҚТАМХОН-НУР» ЎҚУВ МАРКАЗИ

қўйидаги ўқув курсларга тақлиф этади:

Тикувчилик — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Тўй ва оқшом либослари — 1-2 ой.
Аёллар костюм-шими, плаш-пальто — 1-2 ой.
Ҳамшира — 6 ой, 4 ойи ўқиш.
Ҳамшира (тёжор) — 3 ой.
Тиббий массаж — 2 ой, Нуктали — 1 ой.
Торт ва пишириқлар — 2 ой.
Пишириқлар олий курси — 1 ой.
Уйгурна таомлар ва салатлар — 1 ой.
Аёллар сартарошлиги — 3 ой.
Педикюр, маникюр — 1 ой.
Сартарошлик — 3 ой.
Тўй ва оқшом турмаклари ва макияж — 1 ой.
Бухгалтерия ҳисоби — 3 ой.
Элита парда ва чойшаблар тикиш олий кур-
си — 1 ой.
Сартарошлик — 2-3 ой (ўғил болалар учун).
Каштачилик — 3 ой (машинада вышивка).
Тўқувчилик — 2 ой.
Инглиз тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.
Рус тили — 3 ой, бошловчилар — 6 ой.

Бисер, яъни мунчоқ тикиш — 2 ой.
Сунъий гул ясаш — 1-2 ой.
Компьютер сабоқлари — 2 ой. Интернет
— 1 ой.
Арабча ва миллий рақс — 3 ой.
Барчаси амалиёти билан
Ётоқхона мавжуд.

Ўқишни тугатганларга
ДИПЛОМ берилади.

Манзил: Тошкент шаҳри Юнуса-
бод тумани 3-мавзе, 1-уй, 31-
хона. Муълал: Юнусобод бозори
орқасида.
Тел: (8 371) 221-17-95, 221-77-72
(18⁰⁰), 225-97-93 18⁰⁰ дан 22⁰⁰
гача.
Филлал
Манзил: Ҳамза тумани Фаргона
иули кўчаси, Қўйлик, 4-уй
40-хона. Тел: (+99897)
785-90-30 (кундузи)

ХОТИРА ЁҒДУСИ

Мен бугун нафақат бизнинг сулоламиз аҳли, балки ҳуқуқшунослик соҳаси вакиллари ҳам фахр билан табаррук номларини эслайдиган инсон ҳақида мухтасаргина сўз юритмоқчиман. Албатта, илму маърифат бобида ном қозониш, шарафли обрў-мартабаларга эришмоқ, бир сўз билан айтганда, устоз деган улуг макомга эга бўлиш ҳар кимга ҳам насиб этавермайдиган бахтдир. Лекин сал кам бир асрлик (2002 йили 92 ёшида дунёдан ўтдилар) ибратли умр кечирган менинг бобом, машхур профессор, фан арбоби, хизмат кўрсатган маданият ходими ва юрист Бердиёр Аҳмедов ана шундай улуг тақдир соҳибларидан бири эканлигини гурур билан тилга олсам арзийди.

Ҳозир ҳам кўпчилик эслайди: энг аввало, халқимизнинг тинчлик ва оқойишталигини таъмин-

қаришга, илм олишга, рўзгор тебратишга ҳаракат қилди. Дастлаб Кўқондаги болалар интернатида ҳам таълим, ҳам тарбия олди. Кейин техникумда, сўнгра Самарқанд тиббиёт институтида тахсил кўрди. Лекин у барибир ўзи қизиққан соҳа бўйича илм олишга интилди ва 1935 йил Тошкентдаги юридик институтида ўқишни давом эттириб, бу олий даргоҳни имтиёзли диплом билан тамомлагач, Самарқанд вилоят прокуратурасига масъул лавозимга тайинланди. 1941 йилда эса Наманган вилояти ташкил этилгач, вилоят прокурори сифатида иш бошлади. Кейинчалик эса у кишига республика миқёсида янада нуфузлироқ ла-

Бизлар бир ўткинчи, жаҳон барқарор, Одамдан фақат сўз қолар ёдигор.
Яхши ном қолса бас, шудир мақсуд-ком,
Танамиз ўткинчи, қолажаги ном!
Абулқосим Фирдавсий

Мактаб яратган муаллим

ёхуд машхур ҳуқуқшунос олим Бердиёр Аҳмедов ҳақида сўз

лаш йўлида, шу жумладан, ҳуқуқни муҳофаза этиш соҳасида ҳалол меҳнат қилгани ҳақида у кишини яқиндан билган-таниганлар, айниқса, шогирдлари жуда ёруғ хотираларни айтиб беришади.

— Мухтарам устозимиз, таниқли назариётчи ва амалиётчи олим, улкан қалб соҳиби Бердиёр Аҳмедов ҳақида сўз очилса, Алишер Навоий ҳазратларининг ушбу мисралари ёдимга тушади:

Олим агар қатъий амал айласа,
Илмига шойиста амал айласа,
Ани шараф гавҳарининг қони бил,
Гавҳару нон, не десанг қони бил!

Чунки Бердиёр ака том маънода ўз умри ва ҳаётини бағишлаган ҳуқуқшунослик соҳасини чуқур эгаллаш билан бирга, ўз навбатида ана шу бебаҳо илмига тўла амал қила олган, айни чоғда одамийлик аталмиш мураккаб илми ҳам ҳар недан устун қўйиб яшаган инсон эди, — дейди **юридик фанлари доктори, профессор Акмал Саидов**.

Дарвоқе, бизнинг оиламиз аъзолари учун бобомизнинг умр дафтарига битилган ва ҳаммамизга деярли ёд бўлиб кетган ушбу ёзув ва воқеалар, ўйламанки, сизларда ҳам қизиқ таассурот қолдирса керак.

...1911 йилнинг 8 март куни Сирдарёнинг чекка бир қишлоғида туғилган Бердиёр Аҳмедовнинг болалик дамлари энг оғир йилларга тўғри келди. Устига устак, у 7 ёшида отасидан айрилиб қолди ва очарчилиқ, йўқчилик, етимлиқнинг азоб-укубатларини енгиб, қандай қилиб бўлса-да, саводини чи-

возим ишониб топширилди. Шу билан бирга Бердиёр Аҳмедов ўзи тахсил олган юридик институтида талабаларга сабоқ ҳам берарди.

Уша замонларда ҳуқуқшунос кадрлар етишмас, борларига ҳам қандай топиширик, вазифа юклатилса, жиддий масъулият билан адо этишгани эътиборлидир. Шунинг учун ҳам бобом жамоат ишлари билан банд бўлишига қарамай, илмий эланишларини ҳам тўхтатмаган ва 1954 йили Москвада номзодлик диссертациясини муваффақиятли ҳимоя қилган. Шу йили Тошкент юридик институтининг жиноят ҳуқуқи кафедрасида иш бошлаб, кўп йиллар факультет декани сифатида фаолият юритади. Профессор унвонига лойиқ кўрилади. Элиқдан ортиқ илмий китоб, тўпламлари чоп этилган ва катор ўқув қўлланмалари, дарсликлар олий ўқув юртлиарида бўлгуси ҳуқуқшунослар учун энг яқин қўмақчига айланган. Бу давр оралиғида у киши қанчалар шогирдлар тайёрлади. Улар орасида бугун фан докторлари, профессор ва бошқа юксак лавозим эгаларининг етишиб чиққанлиги Бердиёр Аҳмедовнинг заҳматли меҳнатлари зое кетмаганлигини яна бир қарра исботлайди.

Илм аҳли орасида “зукко ҳуқуқшунос” дея эътироф этилган заҳматкаш олим мустақиллик йилларида ҳам нафақага чиққан бўлса-да, тиним билмади. У киши ўзининг бой ҳаётини тажрибасидан келиб чиққан ҳолда янги бозор иқтисодиёти шароитида ҳуқуқий ислохотларни янада такомиллаштириш билан боғлиқ тақлиф ва мулоҳазаларини ҳам оммавий ахборот воситалари орқали мунтазам эълон қилиб турди. Деярли ҳар ҳафта ўзининг кадрдон юридик институтига ёки бошқа илм даргоҳла-

рида ўтказиладиган учрашув, давра суҳбатларида фаол иштирок этиб, ёшларимизнинг онгу шуурига истиклом ғояларини янада мустаҳкамроқ сингдиришга интилди.

— Бердиёр ака юрист-ҳуқуқшуносна бўлиб қолмай, балки фалсафа, адабиёт илми-дан ҳам яхшигина бохабар эканлиги билан ажралиб турарди, — дея хотирлашади Ўзбекистон Фанлар академияси академиклари А. Убайдуллаев ва Р. Убайдуллаевалар. — Мазкур мавзуларда гап очилиб қолса, қизгин баҳс-мунозарага киришиб кетарди. Яна бир ибратли жиҳати, унинг кўнгли ярим, ёрдамга муҳтож инсонларга сидиқидилдан муруват кўрсатганига кўп бора гувоҳ бўлганмиз. Айниқса, домланинг ёшлар даврасида бутунги дорилмон кунларнинг қадрига етмоқ, устозлар ҳурматини жойига қўймоққа оид панд-насихатлари ҳеч қачон эсимиздан чиқмайди. Оллоҳнинг қарам кенглигини қарангки, ўзи суйган бандаларига меҳрни ҳам, умрни ҳам аямай бераётган экан. Сал кам бир асрлик ҳаёт йўллари босиб ўтган устознинг охиратлари обод бўлсин деймиз.

Бундай самимий ва оддий эътирофлар у кишининг унутилмас сабоқларидан баҳраманд бўлган, бугунги кунда мамлакатимиз илму фанининг заҳматкашлари саналган М. Рустамбоев, Ш. Хўжаев, И. Жалилов, Х. Алимов, Ҳ. Бобоев, У. Мингбоев, М. Абдусаломовларнинг ҳам ўз устозлари шаънига битган дил сўзларида ўз аксини топган...

Албатта, нафақат бизнинг оиламиз даврасида, балки уларни яқиндан билган, таниган маҳалла-қўй, қариндош-уруғлар ҳамда зиёлилар орасида ҳам бу жуфтлик, яъни бобом — Бердиёр Аҳмедов ва бувим — хизмат кўрсатган маданият ходими Ко-

милахон Насимова (82 ёшида дунёдан ўтди)лар номи чуқур эътиром билан тилга олинади. Республикамиз кино соҳасининг заҳматкашларидан бири саналган Комилахон аямиз мазкур тармоқ ривожига баҳоли қудрат улуш қўшганлиги, жумладан, Киночилар уйи қурилишида жонбозлик кўрсатганлиги ҳақида кўп ибратли ҳикоялар эшитганмиз. Узоқ йиллар ишлаб, нафақа ёшига етганларида ҳам жамоа аъзолари яна қўярда-қўймай ўзларини раҳбарликка сайлаганларида аямиз ҳеч иккиланмай: “Бўлди, бу жойда энди гайратли ёшлар ишласин, уларга йўл бериш керак!” деб, эртаси кунгек, нафақага чиқиб кетган эканлар...

Эсимда, бобомнинг уйларида ҳамиша машхур санъаткорлар, киноактёрлар, ёзувчи ва шоирлар, юристлар йиғилиб туришар, санъат, адабиёт, фалсафа ва ҳуқуқшунослик ҳақида қизгин суҳбатлар бўларди. Эл суйган ана шундай инсонлардан Ҳадича Сулаймонова, Ҳалима Мухиддинова, Ҳалима Носирова, Алижон Эркаев ва бошқаларнинг дилтортар гурунглари йиғилганларни хайратга соларди. Бобомнинг яна бир одати, у киши шеърлар ҳам машқ қилиб турар, баъзан илҳоми жўшиб кетса, рубоб чалиб, яхшигина хониш қиларди. Комилахон аямиз бўлса жуда чиройли рақсга тушардилар. Уйда фортепиано, дутор, рубоб ва доира ҳамиша шай турарди. Бобом доим: “Инсонда ҳамма нарса гўзал бўлиши керак, юзи ҳам, кийими ҳам, қалби ҳам!” — дея бизни ҳам адабиёт ва санъатни севишга, ижодкорларни қадрлашга даъват этарди.

Энг қувончлиси, ҳар йили 8 мартни жуда интиқиб кутардик. Нега десангиз, **Оллоҳнинг меҳрибончилигини ёки тақдир тақозосини, билмадим, бобом ҳам, бувим ҳам бир кунда яъни Халқаро хотин-қизлар байрами кунини таваллуд топганлар!** Икки аҳил ва иноқликда 64 йил бирга яшаб, икки ўғил ва бир қиз (менинг онажоним Реваҳоним)ни тарбиялаб, вояга етказишган. Тоғаларим — Бахтиёр ва раҳматли Дониёр Аҳмедовлар ҳам ота касблари бўлмиш ҳуқуқшуносликини танлашган. Онам ТошДУ(ҳозирги ЎзМУ)нинг шарқшунослик факультети ҳинд филологияси бўлимида отам билан бирга тахсил олган бўлсалар-да, кейинчалик икковлари ҳам ҳуқуқшунослик факультетида сиртдан ўқиб, адвокат сифатида узоқ йиллар фаолият юритишди. Бобомерос касб экан-да, мен ҳам ҳеч иккиланмай шу соҳани танладим. Бобом раҳматли доим бошимни силаб: “Сен менинг неварамсан, ҳаммага ибрат бўлишинг керак!” — дердилар. Ана шу бир оғиз самимий эътироф бутун умр менга жуда катта масъулият юклаб келди. Бугун ҳам ўз иш фаолиятида бу улуг зотларнинг ишончини оқлашга ҳаракат қилаётман.

Юртимга яна бир кутлуг бахор ташриф буюраётти. Қаранг, тўрт тарафда ҳам уйғониб нафас сезилаёттир. Демак, бу яшариш фасли билан ҳамохан тарзда ўтган инсонларнинг ҳам руҳи уйғонаётгандай гўё. Зеро, хотира инсониятнинг энг қадрли бойлиғидир.

Лайлохон АХМЕДОВА,
Тошкент шаҳар Юнусов бод тумани, 5-сонли нотариал идораси нотариуси.

АКС САДО

Тухмат балоси ёмон

«Оила ва жамият»нинг 2011 йил 16 февралдаги сониди босилган «Мен дардимни кимга айтаман?» деб номланган мактуб-мақолани ўқиб, муносабат билдиришни лозим топдик. Кўтарилган мавзу азал-азалдан ҳаёт-мамонт

«Мен дардимни кимга айтаман?»
7-сон. 16 февраль 2011 йил

масаласи ҳисобланиб келинган. Ушбу хатда келтирилган воқеаларни ўқиб чиққан ҳар қандай одам вояга етиб келадиган фарзандлари ва наби-раларининг тақдирини ҳақида жиддий ўйлаб қолади.

Мактубни ёзган М. Холқосим қизи бевосита биз — ўқувчиларга муурожаат этаркан, «Нима қилай, ажрашайми? Нима қилсам, поклигимни исботлай оламан?» деб сўрашга мажбур бўлган.

Шахсан менинг М. га маслаҳатим шундай: «Сиз ажралишни ҳаёлингизга ҳам келтирманг. Лекин шахсий ҳаётингизни, чигал муносабатларни тиклаш учун анча курашингиз керак бўлади. Рақибларингизга ҳеч йўл очиб берманг. Қайнакангиз сизга қилган тухмати учун барибир ўз жазосини олади. Бундайларнинг қасри бошқа оилаларга ҳам уриши, яъни тинчгина яшаб юрган рўзгорларга раҳна солиши мумкин.

Биламан, сиз ҳозир меҳрга, руҳий кўмакка нийоятда муҳтожсиз. Бежизга тухмат балоси қанчалар мудҳиш ва оғир эканлигига ургу берилмаган. Бизнинг Бухоро тарафларда халқ орасида турли хил тухмат ва ғийбат ишлар билан шугулланиб, одамларнинг тинчини бўзиб юрадиганларга қарата шундай мазмунда айтиладиган гап бор: «Оллоҳнинг тағи сазосиз, ургандан сўнг давосиз». Ана шундай кўргуликдан худодийимнинг ўзи асрасин. Биламизки, Оллоҳ ҳазилини ёқтирмайди. Буни «қайтар дунё» дейдилар. Тинч-осуда яшашни истаса, сиздан кечирим сўрасин, айтган гапини қайтиб олсин. Қайнона-қайнота, ота-она, эрингиз олдида сизнинг поклигингизни ошкор этсин, ёлгон гапирганини тан олсин. Агар фикрини ўзгартирмаса, маҳалла раиси, хотин-қизлар кенгаши, маслаҳатчиси орқали қатъий туриб ўз ҳақ-ҳуқуқингизни ҳимоя қилинг.

«Ойнинг ўн беш ёруғ», ҳали ҳаётингиз изга тушади, фарзандлар камолини кўрасиз. Келажақда бахтиёр кунлар сизга ҳамроҳ бўлишини истаб қоламан.

Мушарраф ТЕШАЕВА,
Бухоро шаҳри,
М. Наршахий кўчаси,
35-уй.

Овозингиз соғиндим, она

— Робия! Робия-ююю!
Нонушта тайёрлаётган Робия ток ургандек сескани кетди. Дарров деразани очиб, пастга қаради.
— Робия, қизим, мен келдим! — пастда, подъезд олдидаги ўриндиққа тугунларини кўйганча онаси юқорига қараб турарди.
— Ҳозир, ўзим тушаман.
Робия онасини юқорига олиб чиқаркан, бу кутилмаган "ташриф"дан оғринганини сездириб қўйди:
— Ойи, бу сизга қишлоғингиз эмас, «Робия» деб чақиргани. Азонлаб бақирганингиз нимаси? Чикавермайсизми, тугунларингизни пастга ташлаб, бақиршингиз ўрнига?
— Нима қилай, билмабман-да, болам...
Она шундай деди-ю, аммо кейинги гал келганида яна пастдан туриб қизини чақиршдан ўзини тийиб туролмади. Ва яна ундан дақиқ эшитди. Кейин яна...
— Робияхон, онангиз ажойиб аёл-а, каллаи саҳарлаб бировларнинг тинчини бузаман, деб ўйламайдилар ҳам. Нима, умрларида шаҳар кўрма-

ОЙНА

ганларми? — деди бир куни қўшни аёл Робияга.
У нима деб жавоб беришни билмай қолди. Қўшниси олдида изза бўлгани учун онасининг бу галати феълидан бироз оғринди. Бироқ эртаси куни эрталаб яна онасининг овозидан уйғонди. Охири қаттиқ жеркиб беришдан ўзини тийламади:
— Ойи, мен сизга минг марта айтдим-а, кеча сизни деб қўшнилари олдида роса изза бўлдим!
— Кечир, болам...
— Э, кечир эмиш!...
Орадан уч йилча вақт ўтди...
Бир куни Робия қийимларга дазмол босаётгани, пастдан овоз эшитилди:
— Робия-ююю!
У жон ҳолатда дераза томон югурди. Пастда бир кекса онахон юқорига қараганча, қимнидир чақирарди. Шу зумдаёқ Робиянинг кўзлари ёшга тўлди. Қанийди, унияи онаси, онажониси яна бир марта мана шундай чақириб келса. Атиги бир мартагина... Афсуски, энди бунинг иложи йўқ, асло...
Робия кўксига оғриқ сезди. Раҳматли волидасининг тез-тез тонгда йўқлаб келган пайтлари у дунёдаги энг бахтиёр одам бўлган экан. Афсуски, буниям у кеч, жуда кеч тушуниб етди...

ЛАЙЛО

Ўзбек нима дейди?

Тўй ўтгач:
— Ҳорманг энди?! Келиннинг қўлидан чой ичиб, яйраб ўтирибсизми? Илоҳим, ёшлар кўша қаришсин. Хузуур-ҳаловатларини қўриб юринг...

Келин тушганда:
— Қадами қутлуг бўлсин. Ёшларнинг бахтини берсин. Туп қўйиб, палак ёзсин. Кўша қариб, ўзидан кўпайсин...

Тўйга борганда:
— Тўйлар муборак бўлсин. Бошингиз тўйдан чиқмасин. Тўй-тўйга улансин.

Кутмаган одами йўқлаб келганда:
— Бахайр, кун қаёқдан чиқди?

• Қандай шамоллар учирди?
• Бошидан чўп синдирайликми, калтак?
Шошган одами кўрганда:
• Шошганда «лаббай» топилмас.
• Нима бало, ёв қувдим?

• Жонингиз омон қолганига шукр қилинг...
• Мол чиққиси келса, унга уй эгаси сабабчи бўлади.

Боласини кутган она:
— Кутавериб кўзларим тешилди-я. Неча бор ўлиб, неча тирилдим. Қайси кўчаларга кириб чиқмадим.

Савдолашганда:
Оланга қиммат, сотганга арзон.

Келинг, бориға барака...
(Давоми бор)
Махмуд САТТОРОВ
тайёрлади.

БОҚИЙ МЕРОС

• Ё бир жойга ўт кетдимиз?..
Ўғри урган одами юпатганда:
• Келган бало-қазо шунга урсин.
• Бола-чақангиздан, бош-қўзингиздан садақа.

«Хусан билан ҳам синфдош, ҳам курсдош эдим. Бир-биримизни ёқтиришимизни ота-оналаримиз ҳам билишарди. Бор сиримдан дугонам Зулфия хабардор эди. Институтни тугатишимиз билан тўйимиз бўлишини ҳам унга айтгандим. Бир гал тўй сарполарини танлагани «Отчопар» бозорига борганимизда, Зулфия ҳамроҳ бўлди. Назаримда, ўша кундан бошлаб дугонам ўзгариб қолгандек эди, кўнглироқларимга деярли жавоб бермасди. Опамнинг тўйига тақлиф қилсак ҳам келмади. Бир куни Хусан Зулфияни кўрганини айтиб қолди, у жуда гўзал бўлиб кетганимиш. Ё тавба, олти ой ичида одам шунчалик ўзгариб кетадими, деб ҳайрон бўлдим. Наврўз байрамида не кўз билан кўрайки, Зулфия Хусанга нима-нидир қилиб гапирётган экан. Уларнинг ёнига борсам, дугонамнинг ранги оқариб кетди. Хусан ҳам бир аҳволда ҳозиргани тасодифан кўришиб қолганини айтди. Ҳақиқатан ҳам, Зулфия сочларини бошқача турмаклабди. Пардоз қилмасди — бинойидек ўзига қарабди, жуда ярашибди. Номигагина сўрашдик. Хусан мен билан кетди.

Кўп ўтмай, институтни тугатдик, аммо тўйимиздан дарак бўлмади. Бир куни Хусан ишхонамга келиб, «Сени тўйимга айтмоқчи эдим», деб қўлимга таклифнома тутқазди. Таклифномада у билан Зулфиянинг жилма-йиб турган суратини кўриб, қотиб қолдим. Базўр «Бахтли бўлинглар!», дея олдим...

Шундан сўнг ҳафсалам пир бўлиб, ҳеч кимга ишонмай қўйдим. Йиллар оқар сув... Ота-онамнинг тақдирини, келажагини ўйлаб сикилишларини қўриб, ахйир, бир қарорга кел-

Бахтли бўлинг! Бахтли бўлинг! Бахтли бўлинг!

дим, сизлардан ёрдам сўраб хат ёзаямман. **Ёшим 36 да**, маълумотим оллий. Нуфузли ташкилотда хизмат қиламан. 45 ёшгача бўлган, қорақалпоғистонлик, иши тайин, диёнатли инсон учраса, турмушга чиқмоқчиман.

ДИЛОРОМ, Нукус*.

«Қизим Раёнони сўраб совчиликка келган аёллардан бири ёнидаги жувонни «Булар йигитнинг онаси!», деб таништирди. «Ёшгина бўлса ҳам, уйлантирадиган ўғли бор экан-да», дея кўнглимдан ўтказдим. Аёлнинг гап-сўзларини эшитиб, ундан-да меҳрим тошди. Совчилар кетгач, дадасига «Қизимиз шундай аёлнинг келини бўлса, кўнглим тинчирди, армоним йўқ эди!», дедим. Дадаси: «Раёно бир умр унинг ўғли билан яшайди. Бўлгуси қувони сўраб-суриштирайлик-чи!», деди. Укамга «Онаси шундай ақли аёл экан, унинг тарбиясини олган ўғли ҳам кам бўлмас. Олий маълумотли экан. Поччанга мактаввер», дея шипшатиб қўйдим. У чизган чизимдан чиқмади. Раёнонинг тўйи бўлди. Қувимизнинг бўйи-бас-ти келишган, хушмуомала эмасми, таниган-билганнинг хаваси келди. Данғиллама ҳовли-жой, машина — бари бадастир экан. Қизимнинг бахтли-тахтли бўлганидан хурсанд эдим. Аммо қувончим узоққа чўзилмади. Ўтдай қуйиб қолдик. Қувимиз киморбоз чиқди. Ота-онасига арз-дод қилдик. Улар ҳам йўлга

сола олишмаётганини айтишдан нари ўтишмади. Қизимнинг ҳаётига енгил қараб, алданганимдан ич-этимни едим. Қайнонам ўғлига «Жон болам, кўргулик экан. Неваганимнинг келажагини ўйла. Қимор-боздан яхшилик чиқмайди. Қизингни уйга қайтариб олиб келгин!», дея оёқ тираб олди. Бир йил деганда Раёно эри билан қонуний ажрашди. Икки ой ўтгач, неварам Шокир туғилди. Ҳозир неварам 4 ёшда. Раёнонинг **ёши 25 да**, маълумоти оллий. Ёшига мос, тошкентлик, зарарли одатлардан холи, олий маълумотли, иши тайин эркак учраса, уни эгасига топшириб, кўнглимиз тинчирди.

ЎЛМАСХОН хола, Тошкент шаҳри*.

«Болаликдаги орзу-ниятимга етиб, харбий бўлдим. Россияда хизмат бурчимни баҳариб юрган кезларим қозоқ қизи Гуляни ёқтириб қолгандим. Отаси харбий учувчи эди, ўзи мактабда, институтда рус тилида ўқигани учун қозоқча урф-одатларни ҳам унчалик билмасди. Мен эса Навоий вилоятининг чекка қишлоғида тупроқ кўчаларда ялангоёқ чопиб воёга етган бола эдим.

Ота-онам уч укам бўлгани учунми ёки танлаган йўлимдан қайтмаслигимни ҳисобга олибми, менинг Гуляга уйланишимга ва ўзга юртда яшаб қолишимга рози бўлишди. Қайнотам ёлғиз қизим дея тўйимизни эсда қоладиган даражада дабдабали

АЖИБ ОЛАМ • АЖИБ ОЛАМ • АЖИБ ОЛАМ

Фордаги меҳмонхона

Дунё сайёхлари томонидан жуда қадрли маскан сифатида эътироф этиладиган мўъжизалардан бири «Кокоелли гори» деб номланган меҳмонхонадир. Унинг ўзига хослигини номлашишдан англаган бўлсангиз керак. Яъни, бу меҳмонхона етти қаватли уй чуқурлигида, ер остида, аниқроғи, Нью-Мексико тоғларидаги улкан горда жойлашган. У ерда дам олишни истасангиз кум ва тошлардан йўнилган, айрим жойларида қаттиқ ёғочдан ишланган махсус зиналардан ер қаърига тушиб боришингиз керак. Шу боис, маъмурият миҳозларга камроқ юк олиб юришларини тавсия этади. Қолаверса, меҳмонхонада барча зарур шароитлар мўхайё: совуқ ва иссиқ сув, табиий оқиб тушувчи дўш, маиший жиҳозлар. Шинам ошхонадаги микротўқилки педча истанган таомингизни тайёрлашингиз мумкин.

Горнинг пайдо бўлиши 65 миллион йиллик мозийга бориб тақалар экан. Уни ўрганиш ишларига таниқли консалтинг-геолог Брюс Чёрний 1980 йилда расман рухсат олиб, қазиш ишларини бошлаб юборган. Маълум вақт ўтиб, ўша жойда у замонавий таъмир ишларини олиб бorgan ва ўзига антиқа геология офисини ташкил қилган. Бургу усуналари ёрдамида горнинг уч томонидан хоналарни шамоллатиб турувчи ҳаво туйнуқларини очган. Брюс, ҳатто, бир йил давомида хотини билан шу горда ҳаёт кечирган.

Наргиза СИДДИҚОВА тайёрлади.

Кадрли Дилфузахон Гофурова!

Сизни баҳор байрами ва таваллуд айёминигиз билан самимий кутлайман. Сизнинг Юнусобод тумани бюджетдан ташқари, пенсия жамғармаси тизимида амалга ошираётган хайрли ишларингизга бардавомлик, оилавий бахт ва ўзингизга мустаҳкам соғлиқ тилайман.

Эҳтиром билан,
Санобар Фахриддинова

Тошкент вилояти Олмалик шаҳар Сунбула кўчаси 13-уйнинг 614,4 кв. м. га тенг бўлган нотурар-жой қисмига эгалик ҳуқуқини берувчи Ўзбекистон Республикаси Давлат мулк қўмитасининг Тошкент вилоят ҳудудий бошқармаси томонидан 2009 йил 23 январда берилган 10572-П сонли давлат ордери йўқолганлиги сабабли БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

«Ота-онам тўйимни кўролмай қазо қилди. Хайхотдек уйимизда ёлғиз қолиб кетдим. Институтни тугатиб, аспирантурада ўқидим. Сўнг илмий иш қиламан дедим. Ёшимга ёш қўшиливерди, уйланишни уйласам, «Қанақа қиз учаркан, кўнглимдагидай чиқмаса унда нима бўлади», дея ўйлардим. Яқин ўртоғим Ботир икки марта уйланиб, ажрашганди. У менга «Сенга ўхшаб уйланмай юрсам бўлар экан», дерди. Онамнинг синглиси Насиба холам эса менга қуйиниб, «Сенинг бошингни икки қилмасам, болачақали бўлмасанг, опамнинг руҳи чирқирайверди. Бунга қўзим очик бўлиб қандай чидайман», дерди.

Бир куни холам мени «Оила ва жамият» тахририятига бошлаб келди. Бизга Нурия исмли қизнинг телефон рақамини беришди, у билан танишдим. Ота-онаси мени обдон суриштириб, кейин розилик беришди. Тез орада тўйимиз ҳам бўлиб ўтди. Бундан холамнинг боши осмонга етди. Нуриядай ҳам ўзи, ҳам қалби гўзал қизни учратишимга сабабчи бўлганларингиз учун сизлардан бир умр миннатдорман.

АНВАР,
Навоий вилояти*.

РУСТАМ,
Тошкент вилояти*.

ТАХРИРИЯТДАН:

«Бахтли бўлинг!» руқнига хат йўллаётган ёки бево-сита мурожаат қилаётган фуқаролар паспорт нусхаси ва яшаш жойидан (махалла қўмитасидан) маълумотнома тақдим этишлари шарт. Шунингдек, ажрашганлар бўлса, суд қарорининг нусхасини топширишлари талаб этилади.

МУРОЖААТ УЧУН ТЕЛЕФОН: 234-25-46

ШУКУХ

Елкасида оппоқ яктаги, этагида май-салар унар. Узун қишининг битмай эртаги, Сулув кўлам эшигин чертар. Кўёшига басма-бас туриб, Аёз ҳукмин сурмоқ бўлади, Дош беролмай тафтига унинг, Кулибгина таъзим қилади. Она юртим, бу қиёс сенинг Салобатинг, ўқтамлингдан. Ҳатто фаслларга талашсан, дунёларга бекамлингдан. Қор-қировлар томчи-томчи ёш, бўлиб сим-сим бағрингга сингар. Баҳорингнинг нашида-сини, Етти иқлим мўъжиза атар. Турфа гуллар, турфа чечаклар, Тонглардаги қушлар нағмаси, Махжунтолга кўнган баргаклар, Насимларнинг ширин нафаси — Кўлам, сенинг кўнғироқларинг, Юракларга бир сўроқларинг. Илтиҳондир одамизодга, Гўзал кунлар ардоғин сўрган. Шу мусаффо борлиқнинг ҳаққин, Адо этмоқ зўр амал деган. Балки куртакларнинг қисматин, Аҳилликдан излагайдирсан, Табиатнинг минг бир инъомин, Оқилларга кўзлагайдирсан. Ҳар кўнғилга жавдираб балки, Уйғоқ калбни кўмсагайдирсан: "Яшна, яйра, ярат, Инсон!" деб ёниб-ёниб сўзлагайдирсан. Хуш келдинг-а, кўтулғ кел, баҳор! Ризку рўзга улғ кел, баҳор!

Пешвоз чикқим келар йўлингга. Умидларнинг қўлидан тутиб, Ишонч менинг энг содиқ дўстим, Кетгим келмас сира айрилиб. Шу қувват-ла, бир ниҳол экай, Ҳарорат бор экан жонимда. Дарахтининг эзгулик атаб, Меҳр берай бор имконимда. Бу ҳарорат Момо Ҳаводан Мерос қолган ноёб жавоҳир, Бибиҳоним, Нодиралардан Зулфияга етиб келган дур. Бу бир дурки, ўзбек

ҚУТЛУҒ КЕЛ, БАҲОР!

Обиджон БАКИРОВ
асари

аёли, Боласига улашаверар. Марвариднинг шодаларида, Миллат юртга ярашаверар. Шу ҳарорат боисдир балким, Қони қайноқ, лафзи бутунмиз. Кўзимиз тўқ, қадримиз баланд, Нафс балодан доим устунмиз. Эзгуликнинг дарахти паноҳ, Йўлимизни ганим тўсолмас. Бу неъматнинг таъмидан тотган, Кўнғил биздан йироқ кетолмас. Кўнғил бўлиб яшайлик, эй дил! Эзгуликлар боғин яратиб, Бу боғларни оралаб ўтган, Дўст-душмани ўзга қаратиб. Шунда голиб, голиб бўламиз, Яқдил, илму толиб бўламиз. Шундай ниятларни соч, Баҳор, Ёпиқ эшикларни оч, Баҳор!

Орзуларнинг қанотларида, Баҳор сени кўргандек бўлдим, Илинжларнинг қат-қатларида, Нафасингни туйгандек

бўлдим. Ташрифингга кўз тиккан дала, Қирларимда кезиб юрибсан. Кўнғилларга улғ ниятлар, Суратини чизиб юрибсан. Бир ниятки, катта Ватанга, камар бўлар бир уни ҳали, Шуурларни ёритган зиё, Қамар бўлар бир уни ҳали. Бегонамас бизнинг авлодга, Жа-воҳирлар, фозил даҳолар. Навоийнинг қиёсин топмай, Олам аҳли ҳамон ҳайрон, лол. Самарқанду Бухоромизнинг бунёдига таҳсин айтарлар, Фақат ўзбек айвонларида, Қалдирғочлар қўшиқ айтарлар. Шундай ғурур, ориятлардан, қайта-қайта сўз очгин, Баҳор! Утинаман, шундайн гўзал, қиёфада кўз очгин, баҳор! Соғинчларга тўлиб кетди дил, Жон баҳорим, Кўтулғ бўлиб кел!

Ойбуви ОЧИЛОВА

Келажак – соғлом оилалар билан гўзал

«Тиббий кўрикдан кўрқманг!», 8-сон, 23 февраль

Азал-азалдан фарзандлар камолани кўриш, маънан етук авлодин тарбиялаб вояга етказиш халқимизнинг эзгу орсуси бўлиб келган. Шу маънода Оила кодексининг 17-моддасида никоҳланувчи шахсларга тиббий кўрикдан ўтиш шарт этиб белгилангани диққатга молиқдир.

Никоҳланувчи йигит-қизни тиббий кўрикдан ўтказишдан мақсад соғлом оилани шакллантириш, келажак авлодин ирсий хасталиклардан асраш, ногирон болалар туғилишининг олдини олишдан иборат. Аммо айрим ёшлар тўйга бир ҳафта қолганда тезда кўрикдан ва қонуний никоҳдан ўтишни хоҳлаб, муаммо туғилишига сабабчи бўлишади. Бу ҳам тиббий кўрик сифатида таъсир қилиши шубҳасиз. Аслида эса, ариза берилгандан никоҳ қайд этилгунга қадар бир ойлик синов муддати белгиланиши шарт. Ёшларимизнинг енгил-елпи қарорга келиши, бир-бирини яхши билмасдан оила қуриши, ишончсиз никоҳдан ўтишининг олдини олиш, соғлом турмуш тарзига монелик қиладиган

ҳолатларни аввалдан аниқлаб, муаммони ўз вақтида ҳал этиш мақсадига ҳам шундай қилинади.

Биз барпо этаётган демократик жамиятда исломий ахлоқ-одоб тушунчалари ҳам инобатга олинишини таъкидлаш керак. Ҳадиси шарифларда турмуш қуришдан олдин икки ёш бир-бирини таниган бўлиши, қуришишни лозимлиги айтилади. Демак, мажбурий тиббий кўришни жорий этилиши бу томондан ҳам маъқулланади. Шу боис турмуш қураётган йигит-қизлар Никоҳ уйларида рўйхатда ўтганларидан кейингина шаръий никоҳ ўқитишса, ҳар томонлама мақсадга мувофиқ бўлади. Зеро, инсон оила аталмиш муқаддас даргоҳ остонасига қадам қўяр экан, жамият келажакка дахлдорлик масъулиятини ҳис қилиши зарур. Соғлом турмуш тарзига янги оила пойдеворининг мустаҳкамлигини, келажак авлодиннинг бахтли ҳаёт кечирлишини таъминлайди.

Насиба УМАРОВА,
Қашқадарё вилояти Касби тумани
ФХДБ бўлими мудир.

Туғилмаган бола меросхўр

бўла оладими?

Икки ўғлим оиласи билан шахарда яшайди. Мендан эса синглимнинг ўғли тез-тез хабар олиб туради. Яқинда оғир бетоб бўлиб ётиб қолганимда ана шу хиялим ёнимда бўлди. Қонунга биноан қандай шахслар меросхўр бўлиши мумкин?

Фазолат Қўшшаева,
Навоий вилояти.

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 1118-моддасига биноан, қуйидаги шахслар меросхўр бўлиши мумкин:

- мерос очилган пайда ҳаёт бўлган қариндошлар;
- мерос қолдирувчининг ҳаётлик пайтида ҳомила ҳолида бўлган, мерос

очилганидан кейин тирик туғилган болалар;

- мерос қолдирувчининг авлодлари, фарзандликка олинганлар, қон-қариндошлик муносабатлари билан боғланган бошқа шахслар;

- мерос қолдирувчининг қарамоғида бўлган меҳнатга лаёқатсиз кимсалар;

- бола, неваря, чевара, эвара меросхўрлигида тақдим қилиш ҳуқуқи қариндошлик даражаси чекланмаган ҳолда амал қилади.

Меросни тақсимлаш қай тартибда амалга оширилади?

Умар Шораҳимов,
Тошкент шаҳри.

САВОЛ-ЖАВОБ

Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексининг 1150-моддаси талабларига биноан, мерос тақсимланиши қуйидаги тартибда амалга оширилади:

Меросни тақсимлаш меросхўрларнинг келишувига кўра, ўзларига тегишли улушларига мувофиқ, келишувга эришилмаган тақдирда эса суд тартибда амалга оширилади.

Саволларга Тошкент шаҳар Миробод тумани 2-сонли давлат нотариал идорасининг нотариуси Каромат МАРАҲИМОВА жавоб берди.

СПОРТ

Ўзбекистон жаҳон
чемпионати мезбони

Маълумки, кеча Ўзбекистон 20 ёшгача бўлган қизлар ўртасида футбол бўйича 2012 йилги Жаҳон чемпионатини ўтказиш ҳуқуқини қўлга киритди.

ЎФФ раҳбарининг фикрича, ФИФАнинг ушбу қарори Ўзбекистон мамлакатда футболни ривожлантириш бўйича тўғри йўлда эканлигини яна бир қарра кўрсатди.

"Ҳеч кимга сир эмаски, исталган тоифадаги Жаҳон чемпионатини ўтказиш ҳуқуқини қўлга киритиш учун ривожланган инфратузилмага эга бўлиш зарур. Биз бунга босқичма-босқич етиб келдик ҳамда мамлакатда футбол инфратузилмасини яхшилаш ва ривожлантириш учун керакли ишларни олиб бордик. Аёллар футболининг кун сайин ривожланиб бориши дунёнинг барча мамлакатларида кузатишмоқда. Шу боис, ФИФА томонидан мамлакатимиз спортга нисбатан бу каби юксак эътирофга этилиши жуда ёқимли. Бир қанча Осиё микросидаги чемпионатларни ўтказган Ўзбекистон Жаҳон чемпионатини ҳам юқори савияда ўткази олишига шубҳам йўқ".

Бундан ташқари, Мираброр Усмонов Ўзбекистон ҳукуматининг мамлакатда фут-

болни ривожлантиришга катта эътибор қаратётганини ҳам таъкидлаб ўтди.

"Мен ҳеч иккиланмасдан айтишим мумкинки, дунёнинг ҳеч бир давлатида ҳукумат томонидан футболга бу қадар эътибор қаратилмайдиган бўлганда гап ҳам эркаклар, ҳам аёллар футбол ҳақида кетмоқда. Уйлайманки, миллионлар ўйинига бўлган бу каби тўғри муносабат бизга келажакда ҳали кўплаб ютуқларни келтиради", — деди М. Усмонов.

Голиблар
аниқланмоқда

Пойтахтимиздаги "Ўзбекистон" спорт мажмуасида ўзбек жаңг санъати бўйича ўсмирлар, ёшлар ва катталар ўртасида мамлакат чемпионати бошланди.

Маъмур мусобақада 700 нафарга яқин спортчи голиблик учун куч синашмоқда.

Дастлаб ўсмирлар ва ёшлар ўртасида яқкалик беллашув ва комплекс машқлар йўналишларида голиблар аниқланди. Яқкалик беллашувларида пойтахтлик Т.Сафаров, Э.Абдуллаев, фарғоналик Х.Шокиров, сурхондарёлик Д.Жабборов ва самарқандлик Р.Юсупов шохсупанинг энг юқори поғонасидан жой олди.

Комплекс машқларни бажариш бўйича пойтахтлик О.Абдуллаев, С.Холхўжаев, А.Абдусамодов, Н.Хайруллаева, Тошкент вилоятдан А.Турдиқунов, Т.Раҳимова, С.Сафарова, сурхондарёлик Б.Бозоров, фарғоналик Х.Баҳромов ва бухоролик Н.Жўраева голиб чиқди.

Интернет манбалари асосида
Илҳом ЖУМАНОВ тайёрлади.

Муассислар: Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси, «Болалар ва оилаларни қўллаб-қувватлаш» ассоциацияси (Болалар жамғармаси) ва «Соғлом авлод учун» халқаро жамғармаси

Бош муҳаррир: Норқобил ЖАЛИЛОВ

Қабулхона: (тел/факс) 233-28-20
Мухбирлар: 233-04-50
Котибият: 237-21-82
«Оила» бўлими: 234-25-46

Web-site: oilavajamiyat.uz

МАНЗИЛИМИЗ:
Тошкент – 700000
Амир Темур кўчаси,
1-тор кўча, 2-уй
Мўлжал: Олой
бозори ёнида

ОБУНА ИНДЕКСИ – 176

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 0169-рақам билан 11.01.07да рўйхатга олинган. Буюртма Г – 332. Формати А-3, ҳажми 2 табак. Адади – 11618. Навбатчи муҳаррир — Фаррух ЖАББОРОВ
Саҳифаловчи — Оқил РАҲМОНОВ
Мусаххихлар — Саидғана САЙДАЛИМОВ,
Мафтуна МИНГБОЕВА

ISSN 2010-7609

1 2 3 5

Тахририятга келган кўлөзмалар муаллифларга қайтарилмайди. Реклама материаллари учун тахририят жавобгар эмас.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмаҳонасида чоп этилди. Тошкент, Буюк Турон кўчаси, 41-уй. Босишга топшириш вақти – 15:00. Босишга топширилди –

E-mail: oilavajamiyat@sarkor.uz